

» Selvfølgelig kan jeg ikke tilskrive alle mine reaktioner en ydre trussel. Det handler også om mit temperament, når jeg føler mig uretfærdigt behandlet.

NASER KHADER, sygemeldt folketingsmedlem (K), på Facebook

370 mia. - 225 mia. end ventet - har staten fået via skat på pensionsafkast, PAL-skat, de seneste 10 år.

PÅ KANTEN

Brev i april fra Inger C.

et nyt tunnelrør i forbindelse med den nuværende østlige motorvejstunnel, og som kun koster det halve af de op mod 10 milliarder, som den vestlige linjeføring vil koste.

Da disse fakta uden tvivl vil fremgå af en opdateret VVM-undersøgelse, har man bekvemt undladt at få den foretaget, og kun ajourført VVM-undersøgelsen for den vestlige forbindelse.

Aalborgs borgmester har gavmildt slået ud med armene og tilbudt 30 millioner årligt de næste 20 år, blot fordi staten skal betale for motorveje, og at han derved håber at få løst en del lokaltrafikale problemer.

Tak fordi I læste til slutningen, og så håber jeg på jeres opbakning og, at I aldrig får motorvej gennem Dyrehaven.

Lad nu være med at handle i panik og tage en hurtig og forkert beslutning, fordi der helt åbenlyst er sket fodfejl i processen.

Lad os derfor få åbnet op for en kreativ proces, så der kan findes en god og langsigtet løsning, der tager hensyn til både trafik, miljø, byudvikling og økonomi.

Det forsinker nok projektet lidt, men det lever vi med.

Man får sjældent noget godt ud at handle i panik!

munerne er lobbyister.

Nej, de er demokratisk valgte, og dermed har de det fineste mandat, man kan få, når der skal træffes beslutninger for deres borgere og vælgere.

For det tredje vil jeg nok mene, at du er lidt sent ude, for hvis amterne have bestået, havde vejen været færdig for 10 år siden.

Jeg synes, at den første etape fungerer fint, og derfor synes jeg jo også, at Skagensvejen skal færdiggøres med den sidste etape.

FORFATTERSKAB: Det er sent i livet, jeg har lært Inger Christensens (1935-2009) forfatterskab at kende.

Måske har jeg ikke været opmærksom og opsøgende nok i forhold til hendes vidunderlige ord, eller måske er der større kræfter på spil end enkeltmenneskets interesse for skønlitteratur.

De seneste ugers debat kunne tyde på det sidste.

FORMAND FOR Dansk Lærereforningens bestyrelse for stx og hf, Mischa Sloth Carlsen har haft foretræde for børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil for at bede hende om at opdatere danskfagets litteraturkanon på de gymnasiale uddannelser.

Det har ministeren imidlertid afvist. Ønsket fra Dansk Lærereforning var bl.a. at indføje Inger Christensen til listen, for hun var som den eneste i nyere tid været nomineret til Nobels Litteraturpris, i 1996.

Prisen er i øvrigt kun gået til danskere to gange i hele perioden.

I 1917 blev den tildelt både Karl Gjellerup (1857-1919) og Henrik Pontoppidan (1857-1943) og senest i 1944 modtog Johannes V. Jensen (1873-1950) den fornemme pris.

I øjeblikket er der en underskriftindsamling i gang på Dansk Lærereforningens foranledning, for at få Pernille Rosenkrantz-Theil til at revidere sin beslutning.

Kun fremtiden kan afgøre, hvad denne aktivitet mon kan gøre ved den nuværende kanonliste.

TILBAGE TIL Christensens forfatterskab sidder jeg bjergtaget på en stiltfærdig hverdag i april og lader mit bægere fylde med åndelige vitaminer.

Det er forfriskende.

Egentlig lå en forfatterkarriere langt fra i kortene.

Inger Christensen voksede op i et såkaldt arbejderkvarter i Vejle hvor faderen var skræddersvend og moderen hjemmegående inden hun og de to yngre søskende blev større.

Moderen fik så arbejde ved bl.a. Tulip-slagterierne i produktionen.

Inden giftermålet havde moderen været kokkepige hos velhavende familier, og Christensen mente, at den husførelse og litterære dannelse moderen havde mødt i disse familier, blev afgørende for hendes egen identitet.

DESUDEN VAR hjemmet påvirket af, at faderen havde været på to højskoleophold, hvorfor fællessang fra både Højskolesangbogen og Arbejdersangbogen var jævnlige foreteelser af uvurderlig betydning.

Christensen viste hurtigt boglig begavelse, og hendes stræben blev mødt med lovning på en studentereksamen, som førte hende til drømmen om en forfatterkarriere.

» Udover digte og essays har Inger Christensen skrevet tv- og hørespil samt enkelte romaner.

Hun flyttede således til København og blev indskrevet ved Københavns Universitet, sideløbende med arbejdet som cykelvikar.

Allerede året efter fik Christensen kontakt med en billedkunstner der foreslog hende at sende sine digte til tidsskriftet "Hvedekorn", hvor Torben Brostrøm sad ved roret som redaktør og fascineret lod hendes digte glide gennem nåleøjet.

DET VAR selvsamme Brostrøm, der senere præsenterede Christensen for digteren Poul Borum (1934-96) ved at pege på lighedstræk mellem denne og Christensens lyriske sprog.

Christensen opsøgte ham prompte i Aarhus på kollegieværelset og et halvt år efter blev de gift.

Den gensidige inspiration førte til det mange har kaldt en slags privat forfatterskole, som deres forhold betød for begge parter. De var begge på modernismens visionære, eksperimenterende og indledende rejse i lighed med forfatterkollegerne Klaus Høck f. 1938 og Per Højholt (1928-29004) m.fl. Sammen fik de sønnen Peter Borum i 1973.

AT DET var i lyrikken, Christensen fik sin litterære debut med digtsamlingen "Lys" i 1962 og i gennembrudsværket "Det" fra 1969 er uomgængeligt.

Værket betragtes da også som et af den danske modernismens hovedværker. I "Det" skriver Christensen: "Et samfund kan være så stenet At alt er en eneste blok

Og indbyggermassen så benet At livet er gået i chok

Og hjertet er helt i skygge

Og hjertet er næsten hørt op

Til nogen begynder at bygge En by der er blød som en krop".

Menneskene bag nye vejnavne i 8220 Gellerup, har netop givet plads til kvindelige forfattere dette forår: "Inger Christensens Gade"

SIDELØBENDE med de lyriske eksperimenter skrev Christensen et hav af essays som i de seneste år er blevet samlet og genudgivet i nye konstellationer. 2018 udkom manuskripter og enkelttekster under titlen: "Verden ønsker at se sig selv" der ikke tidligere havde været udgivet og i 2019 udkom "Essays - Del af labyrinten - Hemmelighedstilstanden" og i september 2020 udkom "Genbesøgt - Inger Christensens efterladte papirer".

I ET AF sine essays skriver Christensen:

"Alle substantiver er meget ensomme... alle adjektiver er meget hjælpeløse... adverbier er ret enestående... alle verber er meget medgørlige"

Med disse ord slår hun sit fokus fast. Fokus er ordene: "Vi overlever kun fordi vi bruger ord". For Christensen er ordene ud over at være et kommunikationsmiddel også et forskningsobjekt der til stadighed kaster nye opdagelser af sig. Et bindelem mellem ånd og materie, mellem menneske og samfund.

Christensen havde i lighed med mange af sine samtidige en yderst politisk stillingtagen i sit forfatterskab, men hun lod ikke disse få overtaget. Ordernes skønhed og kompositioner lå ikke under for politiske slagord, men kom mere stiltfærdigt til udtryk.

I DEN indledende fase af forfatterar-

bejdet valgte Christensen en læreruddannelse for at sikre sig brød på bordet. Det viste sig dog hurtigt unødvendigt at arbejde med andet end litteraturen. Både hun og ægtemanden Poul Borum underviste på Kunsthøjskolen i Holbæk på skrivelinjen. Allerede fra 1964 blev det dog muligt for Christensen at leve af sit forfatterarbejde. Fra 1978 blev Christensen medlem af Det Danske Akademi. Senere er det regnet ned over hende med priser og udmærkelser i både ind- og udland og hendes værker er da også oversat til over 30 forskellige sprog.

UDOVER DIGTE og essays har Inger Christensen skrevet tv- og hørespil samt enkelte romaner. Når det ikke lykkedes at få Nobels Litteraturpris, lykkedes meget andet. Bl.a. den anmelderroste sonet "Sommerfugledalen" fra 1991 hvis digtform trækker tråde til Italien i 1200-tallet. Værket indgik fra 2006 i Kulturkanonen.

"Sommerfugledalen" rummer en uforlignelig kraft af skønhed i sine sanselige sonetter, som i et fortættet sprog formidler natur, kunst og kulturarv med både fødsel og forgængelighed i mente: Og sonetten sluttes da også med ordene:

"Mit øre svarer med sin døve ringen:

Det er døden som med egne øjne Ser dig an fra sommerfuglevingen".

LAD MIG slutte min serenade med at citere fra årtidsrelevante: "Brev i april", 1979. Hvem føler sig ikke set?

"Slår dørene op, det er køligt, april, henter mælk, koger æg og leder i avisen efter datoen, vejrudsigten, alle de fremmede dødsannoncers navne. Jorden er fuldkommen hvid af sol og flyver op ved det mindste. Og jeg fortæller dig igen om anemonerne."

MARIA STENSGÅRD POULSEN fra Nibe er lektor i gymnasieskolen. Cand.mag. i kunsthistorie og dansk fra Aarhus Universitet i 2009. E-mailadresse: maria.stensgaard@hotmail.com. Hjemmeside: mariastensgaard.dk.

